

50 aastat Turba kooli

Esimene maja ehitati Turbasse 1914. aastal ning see oli mõeldud teetöölisele. 1917. aastal hakati siinsetelt aladelt võtma turvast. Kuna paikseid inimesi veel polnud, toodi kohale turbatöölise brigaad Tallinnast. 1922. aastal alustati soojuselektrijaama ehitamist. Siis ehitati siia ka esimesed elumajad, kauplus ja rahvamaja.

Kooli Turbas sel ajal veel ei olnud. Kohalikud lapsed käisid lähedalasuvates Nissi ja Ellamaa koolides. Esimene kool loodi siin 1940. aastal 7-klassilisena. Koolil oma ruume polnud ning seetõttu alustati tööd Turba rahvamajas. Alguses oli vaid kaks klassikomplekti (I—V ja V—VII kl.). Esimeses klassi õppis sel ajal neli last, kokku oli koolis ligikaudu 60 õpilast. Esimesteks õpetajateks olid abielupaarid Kallionid ja Aljased. Et õigeid klassiruumi ei olnud, siis õppisid väiksemad lapsed rahvamaja saalis ja suuremad laval. «Klassiruumid» olid teineteisest eraldatud vineerist tehtud liikuva vaheseinaga.

1941. aastal, Saksa okupatsiooni alguses, viidi kool üle lähedalasuvasse turbatöölise suvebarakki. 1944. aastal alustasid tööd ka vene õppekeeleklassid, 1948 saadi kõrval-

olevasse barakki juurde veel üks klassiruum, 1953 kogu barakk, mille ruumid kohandati õpetajate ning õpilaste abiga klassiruumideks, pioneeritoaks ja õpetajate toaks.

Alates 1945. aastast töötas Turba 7-klassiline kool kahe vahetuses. Nii jäigi selleaegne Turba kool töötama kahte hoo-nesse, mis mõlemad kuulusid Ellamaa Turbatööstusele. Inimesed, kes seal õppinud, jutustavad, et talvel olevat klassiruumides olnud nii külm, et vaatamata tugevale kütmisele tuli tunnis istuda palitutes, kindad käes. Vahetunni saabudes aga joosti kohe ahju juurde end soojendama.

1953. aastal pandi nurgakivi praegusele keskkoolihoonele. Kooli ehitajaks ja finantseerijaks oli Ellamaa elektrijaam,

kes muretses ka kooli inventaari. Koolihoone valmis 1956. aastal ning sama aasta augustis kolitigi barakkidest uude majja. Kool avati pidulikult 1. septembril. Kohe algas kooli ümbruse korrastamine, puude istutamine ja hekkide rajamine. Tööd uues majas hakkas direktorina juhtima Edgar Raidmaa ning õppealajuhatajana Peeter Markov. Eesti õppekeeleklasside oli siis 8, vene õppekeeleklasside seitse. 1962. aastal valmis internaadmaja kaheksakümnele lapsele. Praegu paikneb selles ka osa klassiruumi, sest internaadi kasutajaid on vähem.

50 aasta jooksul on Turba koolis töötanud üle 150 õpetaja. Kolmkümmend ja rohkem aastat on lastele koolitarkust jaganud Palmi Reinboom,

Astrid Suursalu, Eva Pillerpau, Veera Enniste ja Milvi Rahnel. Väga pikka aega (aastatel 1963—1988) oli kooli direktor Endel Tingas.

Täna õpib Turba keskkoolis üle 300 õpilase, õpetajaid on 30. Sel sügisel alustab Saida sovhoos koolile spordikompleksi (võimla ja ujula) ehitamist, millest siinkandi väikesed ja suured on unistanud juba aastakümneid.

Niisiis möödub sügisel 50 aastat ajast, mil Turbas kool avati. Seda tähtsat sündmust ootame tähistama kõiki, kes te olete õppinud või töötanud Turba koolis. Juubelipidu toimub laupäeval, 8. septembril. Alustame kell 12.30 korvpalli- ja sopsuvõistlustega. Kell 15 on koolimajas aktus ja väike kontsert. Kell 16.30—18 on sööklas võimalik keha kinnitada, samal ajal toimub ka pildistamine. Kell 18 algab rongkäik kohta, kus 1940. aastal asus Turba kool ning seal avame ka mälestuskivi. Pärast seda jätkub õhtu koolimajas tantsu ja muusikaga, töötab puhvet, võib vaadata õpilaste tööde näitust ja uurida pilte möödunud koolipäevist.

Osavõttust palume teatada hiljemalt 30. augustiks, osavõtumaks 5 rubla saata kooli Urve Artovi nimele. Kooli aadress on: 203 120 Harju maakond, Turba s.j., Tööstuse 12. Telefon 38 306 (tööpäevadel kl. 9—13).

Kohtumiseni!

Korraldajate nimel
VIKTOR JUHANSON